

АД ЗАВОДСКОЙ — ДА СТАЛІЧНАЙ

Мінскай ЦЭЦ-3 — 65!

У жыцці, асабліва ў эканоміцы, усё ўзаемазвязана. Калі ў 1946 годзе ўрад СССР прыняў рашэнне аб будаўніцтве ў сталіцы Беларусі прамысловага гіганта — Мінскага трактарнага завода, то для забеспячэння яго электрычнай і цеплавой энергіяй спатрэбілася ўзвядзенне заводскай ЦЭЦ. Яе будаўніцтва пачалося ў тым жа годзе, а пуск першага аграгата Мінскай ЦЭЦ-3 адбыўся ў кастрычніку 1951-га.

— Тады гэта было найбольш дасканалое ў Савецкім Саюзе айчыннае цеплафікацыйнае абсталяванне, а для Беларусі — першы вопыт эксплуатацыі энергаабсталявання высокага ціску, — расказвае **намеснік дырэктара станцыі Леанід ПРЫБЫЛЬСКІ**, які больш за 20 гадоў узначальваў калектыў. — Але вельмі хутка ў беларускай сталіцы выраслі новыя прамысловыя гіганты — МАЗ, падшыпнікавы завод, завод колавых цягачоў і іншыя, і іх энергетычнае забеспячэнне таксама было даверана ЦЭЦ-3. У сувязі з развіццём прамысловасці, бурным ростам горада, яго камунальнай гаспадаркі і сацыяльнай інфраструктуры статус станцыі змяніўся. У 1954 годзе яна ўключана ў склад Беларускай энергасістэмы, з заводскай становай, скажам так, сталічнай і бярэ на сябе адказнасць за вельмі шырокае кола гарадскіх спажыўцоў, забяспечвае цеплавой і электрычнай энергіяй больш за 20% карыстальнікаў.

Нязменным застаўся курс на самае дасканалое абсталяванне, пастаяннае імкненне за навукова-тэхнічным прагрэсам. Дастаткова прасачыць хаця б асноўныя этапы абнаўлення вытворчых магутнасцяў. 1955 год: уведзена новае прагрэсіўнае абсталяванне ў рамках

будаўніцтва першай чаргі. 1957 год: завершана будаўніцтва другой чаргі. Пачатак 60-х гадоў: пашырэнне ЦЭЦ-3 (трэцяя чарга) прадаўжалася з прымяненнем найбольш эфектыўнага на той час у СССР абсталявання. Былі ўстаноўлены магутныя турбаагрэгаты і катлы, удасканальвалася цеплавая схема. Толькі адзін штырх: калі абсталяванне першай і другой чаргі было разлічана на параметры 100 атм і 500 °С, то пры далейшым пашырэнні ЦЭЦ гэтыя паказчыкі выраслі адпаведна да 130 атм і 550 °С.

З данецкага вугалю і антрацытавага штыбу (спрошчана — пылу) перайшлі працаваць на газамазутнае паліва, што суправаджалася рэканструкцыяй энергетычных котлаагрэгатаў. Цікавая дэталі: у гэты перыяд на станцыі ўпершыню ў галіне былі ўведзены і асвоены галаўныя ўзоры турбіны Т-100-130 і катла ТП-87,

якія потым сталі актыўна ўкараняцца на іншых электрастанцыях.

Раслі сталіца і яе індустрыя, развівалася і станцыя. Ажыццяўленне спецыяльнага праекта пашырэння Мінскай ЦЭЦ-3 у пачатку 80-х дазволіла перавесці сістэму хімовадаачысткі падпіткі катлоў з падземнай крыніцы водазабеспячэння на паверхневую, пры гэтым прадукцыйнасць павялічылася. Уведзена новая сістэма газазабеспячэння, якая абумовіла пераход станцыі на газавое паліва. А з эксплуатацыі былі выведзены дымавыя трубы вышыняй 100 м і пабудавана новая 180-метровая, што дазволіла ў 4 разы знізіць канцэнтрацыю шкодных выкідаў у атмасферу ў зоне ўплыву станцыі.

Цікавімся ў ветэрана вытворчасці яшчэ адной сапраўды наватарскай, нават эпахальнай падзей у айчынай энергетыцы, да якой калектыў станцыі меў самае непасрэднае дачыненне — пускам парагазавага блока ПГУ-230 у 2009 годзе.

— Гэта быў самы магутны і эканамічны блок у энергасістэме Беларусі, яго магутнасць складала 230 МВт і 136,5 Гкал/г. Абсталяванне паступіла ад розных вытворцаў — з Швейцарыі, Славакіі, Расіі, і спатрэбілася, не спыняючы станцыі, усё ўвязаць, адладзіць у адзіны аграгат. Нашы спецыялісты аказаліся на вышыні. Скажу нават больш: рэалізацыя маштабнага праекта, аналагаў якому не было, запатрабавала сумесных намаганняў Мінэнерга, ДВА «Белэнерга», РУП «Мінскэнерга»,

ААТ «Белэнергабуд», шэрагу лепшых прафільных праектных, мантажных і іншых арганізацый. Група работнікаў заслужана атрымала дзяржаўныя ўзнагароды.

Пераход на ўкараненне парагазавага тэхналогіі ў энергетыцы Беларусі сябе апраўдаў. Летась ПГУ далі 30% усёй электраэнергіі ў рэспубліцы і дазволілі істотна знізіць расход паліва на яе выпрацоўку.

Курс на навукова-тэхнічны прагрэс вытрымліваецца. Распрацавана тэхніка-эканамічнае абгрунтаванне рэканструкцыі чаргі 140 ата. У цэхі прыйдзе яшчэ больш магутнае абсталяванне — сучасныя турбаагрэгаты і катлы, параметры якіх адпавядаюць лепшым сусветным узорам. Будуць абноўлены ўсе тэхналагічныя схемы. Стаіць задача поўнай аўтаматызацыі тэхналагічных працэсаў.

— Вельмі важна, што за 65 гадоў сфарміраваўся ўнікальны па сваіх прафесійных і чыста чалавечых якасцях калектыў, — палічыў патрэбным падкрэсліць падчас нашай размовы **намеснік дырэктара Юрый УНУКОВІЧ**. — Гэта той асноўны рэсурс, які забяспечвае бесперабойную дзейнасць прадпрыемства. Калі спрабаваць называць прозвішчы, то не хопіць ніякага месца, бо спатрэбіцца ўспомніць ледзьве не ўсіх, хто звязаў свой лёс з ЦЭЦ-3, а зараз пайшоў на заслужаны адпачынак. Свой вопыт і творчыя адносіны да прафесіі яны перадалі зменам высокакваліфікаваных і адданных справе спецыялістаў. Аб гэтым сведчыць такі факт: у маі 2009 года станцыю наведаў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнка, які даў высокую ацэнку рабоце калектыву энергетыкаў.

Субсяседнік расказаў і пра тое, што на станцыі ўдзяляецца ўвага сацыяльным пытанням. У 1995 годзе быў уведзены ў эксплуатацыю 72-кватэрны жылы дом у Чыжоўцы. Яшчэ адзін 45-кватэрны дом здадзены ў 2008 годзе. Штогод на прадпрыемстве праводзяцца спартакіяды, на працягу дзесяці гадоў працуе хор народнай песні...

Святкаванне 65-годдзя Мінскай ЦЭЦ-3 пройдзе 22 — 23 снежня. Адбудуцца сустрэча кіраўніцтва і калектыву станцыі з ветэранамі, святковы канцэрт, а таксама ўрачыстыя мерапрыемствы з удзелам адміністрацыі Заводскага раёна і вучняў падшэфнай сярэдняй школы № 162 сталіцы.

РУП «Мінскэнерга»
УНП 100071593

Уладзімір БЯРЭЗІН,
Вераніка ХІЛЬКЕВІЧ.

Гомельская ЦЭЦ-2:

30 ГАДОЎ НЯСЁМ СВЯТЛО І ЦЯПЛО

Сёлетняе прафесійнае свята для калектыву філіяла Гомельскай ЦЭЦ-2 РУП «Гомельэнерга» — асаблівае. Менавіта 30 гадоў таму адбыўся ўвод у эксплуатацыю першага энергаблока станцыі. 24 снежня 1986 года ў 21 гадзіну 15 хвілін быў запушчаны энергаблок №1 электрычнай магутнасцю 180/210 МВт, цеплавой 260 Гкал. Так пачаўся водпуск электраэнергіі ў Беларускай энергасістэму. Па сутнасці гэта — дзень нараджэння другой Гомельскай цеплаэлектрастанцыі. Між тым, будаўніцтва станцыі па праекце, распрацаваным Беларускай акадэміяй інжынерна-тэхнічнага ведамства «ВНИПИэнергопром», было пачата яшчэ ў 1979 годзе. З той даты адбылося шмат падзей.

4 студзеня 1985 года ўведзены ў эксплуатацыю воданагрэвальныя катлы КВГМ-180 №1 і №2 цеплапрадукцыйнасцю 180 Гкал у гадзіну кожны. З гэтага моманту па пракладзенай ад цеплаэлектрастанцыі да завода лініі і нармалі магістралі было пачата цеплазабеспячэнне горада над Сожам. Тады першае цяпло атрымалі больш за 100 тысяч жыхароў Гомеля. У снежні 1988 года быў здадзены ў эксплуатацыю энергаблок № 2, у 1990 годзе ўступіў у строй воданагрэвальны кацёл КВГМ-180 №3, а ў маі 1995 года пущаны энергаблок станцыі №3.

— У наш час філіял «Гомельская ЦЭЦ-2» РУП «Гомельэнерга» з'яўляецца самым буйным вытворцам электрычнай і цеплавой энергіі на тэрыторыі Гомельскай вобласці, — адзначае **дырэктар Гомельскай ЦЭЦ-2 Юрый ЗЯНОВІЧ-ЛЯШКЕВІЧ-АЛЬПІНСКІ**. — Аднак жыццё не стаіць на месцы, сучасная вытворчасць патрабуе пастаяннага пошуку новых шляхоў павышэння прадукцыйнасці працы, укаранення новых высокаэфектыўных тэхналогій. У межах Дзяржаўнай комплекснай праграмы мадэрнізацыі асноўных вытворчых фондаў Беларускай энергасістэмы 25 мая 2008 года на Гомельскай ЦЭЦ-2 уведзена ў эксплуатацыю дзятдэр-генератарная ўстаноўка магутнасцю 4 МВт, прымяненне якой накіравана на выкарыстанне патэнцыяльнай энергіі прыроднага газу высокага ціску.

УТДУ-4000 дазваляе не толькі вырабіць экалагічна чыстую электраэнергію, але і эканоміць каштоўнае для прадпрыемства паліва.

З мэтай стварэння спажыўчарэгулятара электрычнай магутнасці для прахаджэння мінімальнага электрычных нагрузак энергасістэмай, ва ўмовах уводу ў эксплуатацыю Беларускай АЭС, па праграме развіцця Беларускай энергетычнай сістэмы да 2016 года, сёлета ў ліпені на Гомельскай ЦЭЦ-2 рэалізаваны пілотны праект: уведзены

ў эксплуатацыю два электрычныя воданагрэвальныя катлы тыпу ZVP-2840 вытворчасці «Zander & Ingstrom» АВ (Швецыя) сумарнай магутнасцю 80 МВт. Уключэнне ў работу электрычных катлоў не толькі на Гомельскай ЦЭЦ-2, але і на іншых аб'ектах Беларускай энергасістэмы ў ацэпальны перыяд, у гадзіны начнога правалу нагрузак, калі ў энергасістэме будзе адчувацца лішак электрычнай магутнасці, дазволіць яго кампенсаваць за кошт пераўтварэння электрычнай

энергіі ў цеплавую, выкарыстоўваючы на гэтыя мэты таннейшую электраэнергію, якая будзе вырабляцца Беларускай АЭС.

— Гомельская ЦЭЦ-2 мае вялікае значэнне ў стварэнні камфортных умоў жыцця паўмільёнага насельніцтва горада Гомеля, — падкрэслівае **Юрый Аркадзевіч**. — Калектыў станцыі разумее гэта і робіць усё магчымае, каб забяспечыць надзейнае, бездакорнае і эканамічнае цепла- і электразабеспячэнне спажыўцоў. Гэту найважнейшую задачу мы вырашаем, калі якасна праводзім планавана-перадзержальныя рамонтны асноўнага і дапаможнага абсталявання, укараненнем праекты па мадэрнізацыі і рэканструкцыі абсталявання. Іх, дарэчы, за апошнія пятнаццаць гадоў рэалізавана каля трыццаці, што дазваляе нам забяспечваць на належным узроўні надзейнасць работы абсталявання станцыі і выконваць заданні па эканоміі паліва. Вось некаторыя. Рэалізаваны праект рэканструкцыі градзірні №1 у сістэме абаротнага водазабеспячэння дазваляе нам штогод дадаткова выпрацоўваць 4,4 млн кВт*г электрычнай энергіі і эканоміць пры гэтым 1414 тон умоўнага паліва. За кошт укаранення рэгуляванага электрапрывада на механізмах уласных патрэб мы таксама

маем істотны прыбытак у эканоміі умоўнага паліва — да 2059 тон у год. Праведзеныя работы па рэканструкцыі на цеплафікацыйных турбінах таксама дазволілі павялічыць маневранасць, мотарэсурс, эканамічнасць і надзейнасць.

Калектыў філіяла Гомельскай ЦЭЦ-2 РУП «Гомельэнерга» загартаваўся і згуртаваўся за доўгія гады працы, падчас якіх даводзілася сутыкацца з самымі складанымі праблемамі. Сёння гэта дружная, высокаарганізаваная каманда, якая паспяхова вырашае пастаўленыя задачы. Забяспечана стабільная, рытмічная работа абсталявання, у поўным аб'ёме арганізаваны бяспечныя ўмовы працы ўсяго персаналу.

Суладная работа калектыва, якая праводзіцца ў апошнія гады, мадэрнізацыя асноўных фондаў і распрацоўка новых перспектывных праектаў дазваляюць упэўнена глядзець у будучыню і будаваць планы па развіцці філіяла. Прадпрыемства заўсёды гатова да ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва з іншымі арганізацыямі ў справе вырашэння задач павышэння эфектыўнасці і бяспекі вытворчасці, паляпшэння ўмоў працы персаналу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ,
Вераніка ХІЛЬКЕВІЧ.

УНП 400069497